

שר התכנון

אבנר שר מקיסריה הוא אדריכל מצליח החתום על חלק גדול מהקניונים בארץ • אבל מה שחשוב לו כרגע זה שהברנז'ה האמנותית תכיר בו גם כצייר איכותי • הסגנון המיוחד שלו הוא ציור על לוחות שעם ענקיים, אשר עברו לפני כן השחתה מכוונת על ידיו • והכל התחיל בזכות גראפיטי בשירותים של בית הפנקייק

• ג'ני אלעזרי • צילום: אסף פרידמן

רים אשב מול גברת עם ציפורניים אוד מות ואתוכה איתה איך תיראה האמבטיה שלה?
שר החל לעבוד כשכיר במשרד ארזי כלים, ובהמשך יצא לדרך עצמאית. הפ' דויקס הגדול הראשון שתוכנן היה שיקום המרכז המסחרי בעכו. הפרויקטים הבאים היו תכנון הקריון בקריית ביאליק, בית משפט השלום בקריית, בנייני משרדים ובניין העירייה בקריית מוצקין. משרד האדריכלות שלו הלך וגדל והפך לאחד המובילים בארץ.
איך החלטת על המגוון העיצובי בקניון רננים, למשל?
"רדע שברעננה יש קהל אינטליגנטי, שחלקו אנגלו-סכסי, ולכן ברור היה שא' פשר לעצב את הקניון בסגנון בינלאומי, מערבי, שמזכיר קתדרלות וארמונות באירופה כמו ארמון וסטמינסטר. לקחתי אלמנטים מארמונות של עמורים ירוקים עם קישוטים, קשתות ושימוש בפלור. בל' בנס לא היו אלמנטים עיצוביים שכללה. קניון רננים היה במועד בחירה של זקריה. שום קניון בארץ לא הלך על הקו הזה עד היום, גם כי זה יקר מאוד."
והעיצוב אכן השפיע לטובת על כמות הקלודות שמגיעים לקניון?
"כן. היה כאן מסד ממוגד ומפוכה שגרם

רתי לאבא שלי שנולדתי אמן ואמות אמן, אבל בסוף נכנעתי לו".
שר למד ארכיטקטורה בטכניון. בער דו סטודנט, כבר קיבל עבודות של תכ' נון בתים. "פתאום הפכתי להיות מתכנן וילות, ואו קלטתי שזה לא בשבילי. לא יעלה על הרעף שאחרי המש שנות לימר

"אבא שלי אנס אותי ללמוד בטכניון. רציתי ללמוד אמנות, אבל אבי הפעיל עליי לחץ כבד. הוא התעקש שאלמד מקצוע פרקטי. זה היה מאבק לא קל. אמרתי לאבא שלי שנולדתי אמן ואמות אמן, אבל בסוף נכנעתי לו"

למרות הרומה המרשים שלו, שר, 63, מושב קיסריה, חש מתוסכל. מבחינתו האדריכלות היא מקצוע שמפרנס אותו, ואילו האמנות היא התשוקה העיקרית שלו. שר נקרע בין המחויבות למשרד האדריכלים הגדול שלו בקיסריה, שמע' סיק יותר מ-20 עובדים, לבין רצונו לב' רוח לסטודיו שלו על גג קניון אורות באור עקיבא, שם הוא יכול להיכנס לתפקיד האמן ולהתמסר לציור.

אווירה של סוד

האהבה לציור ליוותה את שר מילדות. הוא גדל בקריית ביאליק כבן יחיד לניצור לי שואה. "ההורים שלי היו הישרדותיים", אומר שר. "הם שמרו עליי שלא אצא לטיולים, וכשירדתי לשחק ברוחב, הם היו עם עין צופיה עליי. הם לא סיפרו לי מה קרה איתם בשואה. הנושא היה טאבו. גדלתי באווירה של סוד".
אמו של שר נפטרה בהיותו בן 16, והוא גדל עם אביו, שלא התלהב מהנטייה האמנותית של בנו.
שר: "אבא שלי אנס אותי ללמוד בכסי ניון. רציתי ללמוד אמנות, אבל אבי הפ' עיל עליי לחץ כבד. הוא התעקש שאלמד מקצוע פרקטי. זה היה מאבק לא קל. אמ'

האמן והאדריכל אבנר שר מוזיק בכיס החולצה שלו. תמונה של הצייר הנח' שב אריה ארוך ו'ל. ניתן להשוו כי מרובי בקרוב משפתה היקר ללבו, אבל שר מסביר כי התמונה נועדה להוכיח לו שאמן מועד' יכול להיות גם איש עסקים מצליח. "ארוך היה ריפלומט בשירות החוץ רוב חייו", אומר שר. "הוא הותוכה הניצחת לכך שאפשר להיות גם אמן וגם לנהל קריירה מצליחה".
כפי שניתן להבין, אצל שר זו נקר רה כואבת. גם הוא מנסה להצליח בשתי קריירות מקבילות - כצייר וכאדריכל. לגבי היותו אדריכל מצליח, אין שום עז' רדיון. הרומה שלו כולל תכנון אינספור פרויקטים של קניונים, בנייני משרדים ומרכזים מסחריים, ביניהם: קניון רננים בברננה, הקריון בקריית ביאליק, הקניון בבנימינה ומול זכרון יעקב, שרודג קניון אורות באור עקיבא וחלק מריונגוף סנטר. במקביל הוא מטפח קריירה כאמן, והציג את עבודותיו בתערוכות בארץ ובח'ל. בימים אלה הוא מוצגת תערוכת היחיד שלו "ציפור על תיל" במוזיאון בר רוד בקיבוץ ברעם, והוא משתתף בתערוכת קבוצתית במוזיאון שאטו גרימלדי בצרפת.

אבנר שר, "בשלב הראשון אני יוצר כאוס טוטאלי ומתוכו אני בונה אחר כך משהו חדש"

"נכנסתי לשירותי הגברים שהיו מטונפים ומלאים בגראפיטי. הסתכלתי על התא הקטן והייתי המום מכמויות המאמץ, העוצמה והאנרגיה הפיזית שהושקעו בהשחתת המקום"

החשיפה לגראפיטי שינתה את סגנון האמנות של שר. "התחלתי להוציא המון אנרגיה באמנות שלי, יצא ממני כעס אדיר, והתחלתי לעסוק בעצמי בהשחתת פרועה וליצור מהמקום הזה, שבו קודם כל אני משחית ורק אחר כך בונה מחדש. ההשחתה גילתה לי על עצמי משהו שלא

תואר ראשון באמנות באוניברסיטת חיפה. שר החל להתבלט כאמן, לאחר שבשנת 1998 בחר בסגנון אמנותי חדש: ציור על לוחות שעם ענקים, אשר עברו לפני כן השחתה מכוונת על ידו באמצעות מבי רגים, מסורים, התות קטשופ, יין ועוד. "בשלב הראשון אני יוצר כאוס טוטאלי ומתוכו אני בונה אחר כך משהו חדש", הוא מסביר.

מה הביא אותך לצייר על לוחות שעם מיושנים?
 "זה קרה בעקבות ביקור בשירותים של בית הפנקייק הישן בתחנת הדלק ליד בית ינאי. נכנסתי לשירותי הגברים שהיו מטונפים ומלאים בגראפיטי. הסיי תכליתי על התא הקטן והייתי המום מכמויות המאמץ, העוצמה והאנרגיה הפיזית שהושקעו בהשחתת המקום. הגרילו לע שות אלו שעלו על האסלה כדי להשחית. תושבים של הגראפיטי היו שגרתיים: גולני נגד צנחנים, יהודים נגד ערבים ומזרחים נגד אשכנזים, וגם יוגים ואהבה מכובד. היה גם סוג של תקשורת בין כותבי הגראפיטי. למשל, מישהו כתב על על מ"י שהי שהג'ל 'מוריינת', ואו מישהו ענה לו: 'גם יוזה מזדיינת' ואף הוסיף ליר מספר טלפון, והשלישי כתב: 'התקשרתי ליוזה והיא לא עונה'."

טו לדתאים את הקניון לקהל היעד?
 איזה שינוי עבר הקניון?
 "החלט שהוא צריך להיות יותר מלוקס, ועבשיו הוא כבאת יותר מלוקס מאשר קניון רמת אביב. נעשתה כאן השקעה בשיפוץ של 17 מיליון שקל. אלה מספרים לא הגיוניים. יש רצפת שיש לבנה שעלתה הון תועפות, שבשום קניון לא עשו כזה. יש השקעה גדולה בתקרות מתיחה ובתאורה מיוחדת ונסתרת. השי דרוג הצליח מעל המשוער והקניון הפך למקום מצליח, וכעת מתכוננת הרחבתו לקומה השנייה."

ראם שהדוג הקניון אכן הביא אליו יותר לקוחות?
 "כן. הוא הפך לקניון ממוגן, עם תגיות ברמה גבוהה. כשנאשים זיהו שהקניון הפך להיות מושקע, הגיעו לכאן מתגים אר ציים כמו רטאר והוגיגמן. כיום מפעלים בקניון מבחר של מותגי נעליים וביגוד."

הגראפיטי כהשראה

כמקביל להצלחתו כארטיסט, החלה לשגשג גם הקריירה האמנותית של שר, אך בעיקר בחו"ל. שנתיים לאחר התחלת עבודתו כארטיסט, חזר ללימודים, אבל הפעם למד את מה שבאמת חשקו נפשו:

לתושבי רעננה לארוך את המקום, ולא לזלוג לקניון שבעת המוכנים בהרצליה, למשל. לקוחות הקניון נתקלו באיברי טקטורה כזאת רק בחו"ל. גם אם הם לא מורעים לכך, עם הארכיטקטורה הזו הם מרגישים בבית, בנות, זה מוכר להם".
 לפני כשלוש שנים שודרג קניון אורות באור עקיבא, בניצוחו העיצובי של שר. "עד אז הקניון היה כמעט לא פעיל ויועד להדיסה. היה כאן ג'פה. כאשר תושבי אור עקיבא רצו לטנות חולצה, היא נסעה לעי שות קניות בעזריאלי או בחיפה".
 מה הייתה תבניה בעיצוב הקודם של הקניון?

"היה כאן קניון מיושן, ששידר משהו מזעזע, המוני, אוריות שוק ומטה. חשבו שהקניון מתאים לקהל היעד של אנשים מואווד, שהם מעוטי יכולת, אך התברר שזה לא מדויק. רבים מתושבי היעד והכביבה, גם אלה שנחשבים למעוטי יכולת, הם בעלי יכולת קנייה, פשוט חלוקת המשאבים שלהם שונה. אולי הם לא יאכלו טושי במסעדה זיקרית, אבל הם לא חסכים על מותגים ויילכו עם פראדה ונייקי. הם מבינים מצוין מה זה אופנה ורוצים אופנה יקרה וממותגת. הם לא יילכו על זיופים. התברר גם שהארכולוגיה באזור ממתנת, ואו החלר

שר התכנון

קניון רגלים רעננה. סגנון בינלאומי צילום: יונב עמרני

"מול" זכרון יעקב. בני אדם צריכים מרכז מסחרי בענלי בית" צילום: נמרוד גליקמן

ידעתי - שאני נהנה ממנה. שר משחית 10-15 פאנלים במקביל, ואחר כך מנסה למצוא היגיון בכאוס. אני מנסה לגלות רמזים שמהם אני יכול ללקט ולבנות משהו. התחלתי לחזק קווים וראיתי, למשל, מתוך הכאוס את אלוהי עולה השמימה במרכבה. כמעט לכל קו שאני מוצא, אני יוצר סיפור. זה תהליך אינטי שררני

רבי, כשכל זה מתובל בנושאים יהודיים מקראיים, שאני מכניס ליצירות שלי. למרות הצלחתו בחו"ל, שר מתוסכל מכך שבארץ אינו נחשב לאמן מן השורה הראשונה. "אני רואה את עצמי קודם כאמן ורק אחר כך כאדריכל, אבל בארץ אני נחשב לאדריכל ולא מוכר מספיק כאמן", הוא אומר. "זה התחיל להפריע לי רק כשנתיים"

אישור של השלב הראשון בגודל 40 אלף מ"ר. הפרויקט הזה הוא רק אחד מארבע הפרויקטים שהשר אחראי על תכנונם בחדרה. שלושת הנוספים: בניית מרכז מסחרי חדש במקום שבו עמד כשלה בניין בן 20 שנה, שהיה אמור להיות השוק של חדרה, מרכז מסחרי בשכונת חופים ועוד מרכז מול תחנת הרכבת בחדרה. בחדרה יש צורך בכל כך הרבה מ"ר?

כל פסיקה, ואו יימשך תהליך הרישוי. איך אמור להיראות המרכז באבן יהודה? "ההשראה לעיצוב המקום באה מחור ברות תיירות על שוייץ ואוסטריה, מתמונות של בתים עם הרבה עצים ופרחי גרניום אדומים. השילוב שלהם משדר ביתיות וחמימות."

ידעתי - שאני נהנה ממנה. שר משחית 10-15 פאנלים במקביל, ואחר כך מנסה למצוא היגיון בכאוס. אני מנסה לגלות רמזים שמהם אני יכול ללקט ולבנות משהו. התחלתי לחזק קווים וראיתי, למשל, מתוך הכאוס את אלוהי עולה השמימה במרכבה. כמעט לכל קו שאני מוצא, אני יוצר סיפור. זה תהליך אינטי שררני שומע מוזיקה ונכנס לטרנס ומתנתק. אני מנסה לראות, כמו בכתמי דוד שארד, דפוסים בכאוס, לגלות את הסוד שמסתתרת. צריך להיות מסומם או פסיכי כדי לראות דברים בלחות המר שחתם האלה. כשהייתי צעיר, עשיתי כל מיני דברים ועישיתי כל מיני דברים רים, אבל כיום אני רואה כל מיני דברים בלחות גם בלי השפעות חיצוניות. השינוי האמנותי שעבר שר שיקף את השינוי הרגשי שעבר עליו. הוא היה אז בן 47, גרוש טרי ואביו נפטר כמה חודשים לפני כן. "משהו התפרץ או אציל. זה היה טריגר בשבילי לא רק לגבי אמנות, אלא בכלל לגבי הבעה ואגרסיה לא מודעת", אומר שר. כיום נשוי בפעם השנייה, ואב לחמישה, שניים מנישואיו השניים.

רבי, כשכל זה מתובל בנושאים יהודיים מקראיים, שאני מכניס ליצירות שלי. למרות הצלחתו בחו"ל, שר מתוסכל מכך שבארץ אינו נחשב לאמן מן השורה הראשונה. "אני רואה את עצמי קודם כאמן ורק אחר כך כאדריכל, אבל בארץ אני נחשב לאדריכל ולא מוכר מספיק כאמן", הוא אומר. "זה התחיל להפריע לי כי אני אמן טוב, לכן ההצלחה לפני כשנתיים שאני צריך לחזור להציג בארץ. אני חושב שלא פעלתי מספיק בכיוון הזה ואולי לא חשפתי כראוי את העבודות שלי, כי יותר נוח כשיש סוכן בחו"ל שמציג את העבודות שלך של ונותן לך שקט לעבוד. אני לא טוב בלמכור את העבודות שלי". יש קונפליקט בין העיסוק שלך באמנות ובאדריכלות? "האמנות לא פגעה באדריכלות. היוזמים שאני עובד איתם הבינו שהיצירתיות שלי תורמת הרבה לאדריכלות, אבל ההצלחה שלי כאדריכל פגעה ביכולת שלי להתקדם כאמן, כי בארץ התפישה המקובלת היא שאמן צריך להיות מאה אחוז אמן, רצוי שיהיה גווע מרעב. הגישה הזו מצפה שאמן יהיה ממוקד רק באמנות, ותלילה, שלא יעשה כסף".

אישור של השלב הראשון בגודל 40 אלף מ"ר. הפרויקט הזה הוא רק אחד מארבע הפרויקטים שהשר אחראי על תכנונם בחדרה. שלושת הנוספים: בניית מרכז מסחרי חדש במקום שבו עמד כשלה בניין בן 20 שנה, שהיה אמור להיות השוק של חדרה, מרכז מסחרי בשכונת חופים ועוד מרכז מול תחנת הרכבת בחדרה. בחדרה יש צורך בכל כך הרבה מ"ר? כיצד מסתדרים? "לא מובן בקניון או בפאזר-סנטר אלא במרכז מסחרי ליד הבית, עם 20 חנויות ובגודל של 3,000-5,000 מ"ר. בני אדם צריכים מרכז מסחרי בענלי בית, כלומר, מרכז לא גדול או המרני, שניתן לקפוץ אליו בלי להתלבש במיוחד, כשצריך למשל פתאום לקנות מחברת או רוצים פיצה בלי לנסוע לקניון. זה מקום שאליו הילד הולך לבד, ואימהות מסתובבות בו עם עגלות". מרכז מסחרי נוסף ששר מתכנן יהיה באבן יהודה, מול בניין המועצה. הבנייה כרגע מעוכבת בשל התנגדות התושבים, אך שר מסרב להתרגש. "תמיד יש התנגדות לבנייה", הוא אומר. "פרויקטים מסחריים בדרך כלל מושכים אליהם אש מצד שכנים ותלונות של מתחרים. למרות התנגדות התושבים, המרכז יקום בוודאות. ההתנגדות היא לא על בסיס חוקי. ההתנגדות גורמת לעיכוב, אבל לא לביטול הפרויקט, כי אנחנו מדינת חוק. בחורש-חודשיים הקרובים אמורה להתקיים

כל פסיקה, ואו יימשך תהליך הרישוי. איך אמור להיראות המרכז באבן יהודה? "ההשראה לעיצוב המקום באה מחור ברות תיירות על שוייץ ואוסטריה, מתמונות של בתים עם הרבה עצים ופרחי גרניום אדומים. השילוב שלהם משדר ביתיות וחמימות". מרכז מסחרי שכונתי נוסף ששר אחראי על עיצובו הוא בצומת הרחובות הנשיאים והתעשיית כחור הצהרון. המרכז, שישלב עם הפארק הצמוד, ישתרע על כ-3,000 מ"ר ומתוכנן להיות בעל עיצוב מודרני. הפרויקט נמצא כיום בתהליכי רישוי. "עיצוב מרכז מסחרי זה בעצם מיתוג, ולא קפריזה של אדריכל. המטרה שלי היא התאמה לקהל היעד, יצירת סוג של תאבנות של הקהל במקום, שבגלל זה הוא יגיע לשם. אני קודם כל חושב על הלקוחות". האם לדעתך מרכזי הערים בערים ישדרו מבחינה מסחרית? "בארץ לוחסת כמו שלנו אי אפשר להיות בחוץ, ויש היגיון במקומות גורמים וממוגים. הקניון בוודאי פוגע במרכז העיר, שלא מסוגל לתת מענה לתחניה, לגודל החנויות ולמיוג אוויר. מצד שני, הרחוב הראשי לעולם לא ימות, כי הוא עסוף באוכלוסייה שבויה של הולכי רגל ורוכבי אופניים". איך לדעתך ייראה קניון העתיד? "הקניון הפך לסוג של קתדרלה, מקום כינוס של אנשים, גם כשהם לא מתכוונים לקנות. הולכים בקניון כמו לכיכר העיר. אנשים רוצים בקניון גם מרחבים ציבוריים ופעילויות. בחו"ל הפגינו את זה ובמרכזים מסחריים שטחים ענקיים לפעילויות שלא קשרות לקניון, כמו משטח החלוקה על הקרח או מרכז שעשועים. בארץ זה עוד לא החל". מה השאיפות שלך? "תחום האמנות, הייתי רוצה שערך לם האמנות בארץ יכיר בי כאמן, למרות שאני יודע שנקודת המוצא שלי בעייתית - לא למרתי במדרשה ואני לא נמצא בשום קליקה. באדריכלות מאד הייתי רוצה שכל מה שאני חושב לנכון בפרויקט - יעשה, ושאיפה נוספת פלא לעשות זאת בתקציב של היום. זו לא תוכמה לפעילות לקיים מרחיבים בתקציבים שיש ברובאי, אבל קשה לעשות פרויקטים כאלה בתקציבים שיש בארץ."

יצא ממני פתאום כעס אדיר, אולי כי חווייתי פוסט-טראומה אחרי שגרלתי בבית של ניצולי שואה. לא ידעתי כלום על מה שקרה למשפחה שלי. לא ידעתי מה איפה הם באו ומה השרושים שלי, למרות שניסיתי לחקור. במשך שנים התבלבלתי ולא ידעתי מה זה סבתא או דודה, כי לא הייתה לי מה שנקרא משפחה מורחבת. לאבא שלי היו שבעה אחים. איפה הם? לא היה לי מושג, ועדיין אין לי. שכרתי אנשים שיחפשו אותם, אבל לא קיבלתי תשובות מספקות. התפרץ אצלי יאוש של משהו שאין לו ענף, עלה בלי גוע, בלי שורש".

אתה עשית כסף. "אדריכלות היא מקצוע שלא עושים בו כסף בארץ. אנשים לא מודעים לזה. משתכרים בצורה סבירה. השכר של אדריכלים בארץ הוא רבע מהמחיר מקובל בעולם". סליחה, אבל לך יש בית בקיסריה עם בריכה. "אם אני מוכר את הבית הזה, או בלי משכנתא אני לא יכול לקנות בית נדיב עננה".

אישור של השלב הראשון בגודל 40 אלף מ"ר. הפרויקט הזה הוא רק אחד מארבע הפרויקטים שהשר אחראי על תכנונם בחדרה. שלושת הנוספים: בניית מרכז מסחרי חדש במקום שבו עמד כשלה בניין בן 20 שנה, שהיה אמור להיות השוק של חדרה, מרכז מסחרי בשכונת חופים ועוד מרכז מול תחנת הרכבת בחדרה. בחדרה יש צורך בכל כך הרבה מ"ר? כיצד מסתדרים? "לא מובן בקניון או בפאזר-סנטר אלא במרכז מסחרי ליד הבית, עם 20 חנויות ובגודל של 3,000-5,000 מ"ר. בני אדם צריכים מרכז מסחרי בענלי בית, כלומר, מרכז לא גדול או המרני, שניתן לקפוץ אליו בלי להתלבש במיוחד, כשצריך למשל פתאום לקנות מחברת או רוצים פיצה בלי לנסוע לקניון. זה מקום שאליו הילד הולך לבד, ואימהות מסתובבות בו עם עגלות". מרכז מסחרי נוסף ששר מתכנן יהיה באבן יהודה, מול בניין המועצה. הבנייה כרגע מעוכבת בשל התנגדות התושבים, אך שר מסרב להתרגש. "תמיד יש התנגדות לבנייה", הוא אומר. "פרויקטים מסחריים בדרך כלל מושכים אליהם אש מצד שכנים ותלונות של מתחרים. למרות התנגדות התושבים, המרכז יקום בוודאות. ההתנגדות היא לא על בסיס חוקי. ההתנגדות גורמת לעיכוב, אבל לא לביטול הפרויקט, כי אנחנו מדינת חוק. בחורש-חודשיים הקרובים אמורה להתקיים

כל פסיקה, ואו יימשך תהליך הרישוי. איך אמור להיראות המרכז באבן יהודה? "ההשראה לעיצוב המקום באה מחור ברות תיירות על שוייץ ואוסטריה, מתמונות של בתים עם הרבה עצים ופרחי גרניום אדומים. השילוב שלהם משדר ביתיות וחמימות". מרכז מסחרי שכונתי נוסף ששר אחראי על עיצובו הוא בצומת הרחובות הנשיאים והתעשיית כחור הצהרון. המרכז, שישלב עם הפארק הצמוד, ישתרע על כ-3,000 מ"ר ומתוכנן להיות בעל עיצוב מודרני. הפרויקט נמצא כיום בתהליכי רישוי. "עיצוב מרכז מסחרי זה בעצם מיתוג, ולא קפריזה של אדריכל. המטרה שלי היא התאמה לקהל היעד, יצירת סוג של תאבנות של הקהל במקום, שבגלל זה הוא יגיע לשם. אני קודם כל חושב על הלקוחות". האם לדעתך מרכזי הערים בערים ישדרו מבחינה מסחרית? "בארץ לוחסת כמו שלנו אי אפשר להיות בחוץ, ויש היגיון במקומות גורמים וממוגים. הקניון בוודאי פוגע במרכז העיר, שלא מסוגל לתת מענה לתחניה, לגודל החנויות ולמיוג אוויר. מצד שני, הרחוב הראשי לעולם לא ימות, כי הוא עסוף באוכלוסייה שבויה של הולכי רגל ורוכבי אופניים". איך לדעתך ייראה קניון העתיד? "הקניון הפך לסוג של קתדרלה, מקום כינוס של אנשים, גם כשהם לא מתכוונים לקנות. הולכים בקניון כמו לכיכר העיר. אנשים רוצים בקניון גם מרחבים ציבוריים ופעילויות. בחו"ל הפגינו את זה ובמרכזים מסחריים שטחים ענקיים לפעילויות שלא קשרות לקניון, כמו משטח החלוקה על הקרח או מרכז שעשועים. בארץ זה עוד לא החל". מה השאיפות שלך? "תחום האמנות, הייתי רוצה שערך לם האמנות בארץ יכיר בי כאמן, למרות שאני יודע שנקודת המוצא שלי בעייתית - לא למרתי במדרשה ואני לא נמצא בשום קליקה. באדריכלות מאד הייתי רוצה שכל מה שאני חושב לנכון בפרויקט - יעשה, ושאיפה נוספת פלא לעשות זאת בתקציב של היום. זו לא תוכמה לפעילות לקיים מרחיבים בתקציבים שיש ברובאי, אבל קשה לעשות פרויקטים כאלה בתקציבים שיש בארץ."

הסנדלר הולך יחף
במהלך השנים שר הציג תערוכות יחיד וקבוצתיות. בחודש מרץ השנה הוא הציג בהאנגר 2 בנמל תל אביב. הוא גם הציג לא מעט בחו"ל. "גלריסט בניין יורק שעובד כארצות הברית ואירופה גילה אותי", הוא אומר, "והציג תערוכת שלי. רוב אספני האמנות בעולם הם יהודים, והם אוהבים את העבודות שלי. מבחינתם, האמנות שלהי עדין שייכות לוב מרתק בין הלבנה, המוח התיכון והפרימיטיביזם לבין המודרניזם המערבי".

קניון כקתדרלה
בימים אלה שר מנצח על כמה פרויקטים גדולים, ביניהם שיפוץ המרכז המסחרי בצומת אלונים, תכנון קניון יהלום בנתניה והגדלת מול זכרון יעקב, אך הפרויקט הגדול מוכר לם הוא תכנון המרכז המסחרי האזורי שעומד לקום על כביש החוף בצומת חדרה. המרכז יכלול בנייני משרדים, מגורים ומסחר. "תחום ההשפעה שלו על האזור יהיה עצום", אומר שר. "המרכז ישרת תושבים מחיפה עד נתניה, כולל חדרה. הפרויקט אמור להיות מוכן בעוד שנתיים פלוס. בינתיים יש

"אדריכלות היא מקצוע שלא עושים בו כסף בארץ. אנשים לא מודעים לזה. משתכרים בצורה סבירה. השכר של אדריכלים בארץ הוא רבע מהמחיר מקובל בעולם"

כל פסיקה, ואו יימשך תהליך הרישוי. איך אמור להיראות המרכז באבן יהודה? "ההשראה לעיצוב המקום באה מחור ברות תיירות על שוייץ ואוסטריה, מתמונות של בתים עם הרבה עצים ופרחי גרניום אדומים. השילוב שלהם משדר ביתיות וחמימות". מרכז מסחרי שכונתי נוסף ששר אחראי על עיצובו הוא בצומת הרחובות הנשיאים והתעשיית כחור הצהרון. המרכז, שישלב עם הפארק הצמוד, ישתרע על כ-3,000 מ"ר ומתוכנן להיות בעל עיצוב מודרני. הפרויקט נמצא כיום בתהליכי רישוי. "עיצוב מרכז מסחרי זה בעצם מיתוג, ולא קפריזה של אדריכל. המטרה שלי היא התאמה לקהל היעד, יצירת סוג של תאבנות של הקהל במקום, שבגלל זה הוא יגיע לשם. אני קודם כל חושב על הלקוחות". האם לדעתך מרכזי הערים בערים ישדרו מבחינה מסחרית? "בארץ לוחסת כמו שלנו אי אפשר להיות בחוץ, ויש היגיון במקומות גורמים וממוגים. הקניון בוודאי פוגע במרכז העיר, שלא מסוגל לתת מענה לתחניה, לגודל החנויות ולמיוג אוויר. מצד שני, הרחוב הראשי לעולם לא ימות, כי הוא עסוף באוכלוסייה שבויה של הולכי רגל ורוכבי אופניים". איך לדעתך ייראה קניון העתיד? "הקניון הפך לסוג של קתדרלה, מקום כינוס של אנשים, גם כשהם לא מתכוונים לקנות. הולכים בקניון כמו לכיכר העיר. אנשים רוצים בקניון גם מרחבים ציבוריים ופעילויות. בחו"ל הפגינו את זה ובמרכזים מסחריים שטחים ענקיים לפעילויות שלא קשרות לקניון, כמו משטח החלוקה על הקרח או מרכז שעשועים. בארץ זה עוד לא החל". מה השאיפות שלך? "תחום האמנות, הייתי רוצה שערך לם האמנות בארץ יכיר בי כאמן, למרות שאני יודע שנקודת המוצא שלי בעייתית - לא למרתי במדרשה ואני לא נמצא בשום קליקה. באדריכלות מאד הייתי רוצה שכל מה שאני חושב לנכון בפרויקט - יעשה, ושאיפה נוספת פלא לעשות זאת בתקציב של היום. זו לא תוכמה לפעילות לקיים מרחיבים בתקציבים שיש ברובאי, אבל קשה לעשות פרויקטים כאלה בתקציבים שיש בארץ."